

ΠΟΣΟ ΚΟΣΤΙΖΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΘΑ ΞΑΝΑΓΥΡΙΣΟΥΝ;

Από τον
**Ιγνάτιο
Καϊτεζίδη***

Eχω πολλές φορές αναφέρει πως η κρίση που βιώνουμε έχει πολλές διάστασεις: πολιτική, πολιτισμική, κοινωνική, οικονομική, ηθική. Κάθε διάσταση της κρίσης δεν έχει μόνο θεωρητική αξία αλλά και πρακτική, μεταφρασμένη σε οικονομικά μεγέθη.

Για παράδειγμα, η πολιτική διάσταση της κρίσης επηρεάζει αρνητικά τη σταθερότητα του πολιτικού περιβάλλοντος και άρα την ελκυστικότητα της χώρας ως επενδυτικού προορισμού και άρα την ανάπτυξη. Η κοινωνική διάσταση της κρίσης μέσω της φτωχοποίησης και της αποεπένδυσης επηρεάζει αρνητικά τους ρυθμούς της εγχώριας αγοράς, της παραγωγής, της κατανάλωσης και των θέσεων εργασίας. Η ηθική διάσταση της κρίσης, που συντηρεί την «αρπαχτή» και το «βόλεμα», επηρεάζει αρνητικά κάθε πρόσκληση για νομμότητα, συνεργατικότητα, φιρδολογική ειλικρίνεια.

Υπάρχει όμως ένα φαινόμενο που εξελίσσεται μέσα στα χρόνια της κρίσης και που είναι μεγαλύτερο από κάθε άλλη διάσταση της. Είναι το τεράστιο κόστος των νέων που φεύγουν από την Ελλάδα της χαμένης εποίδας και της ανύπαρκτης προοπτικής των νέων που διαγράφουν την Ελλάδα από τη ζωή τους και αναζητούν την επαγγελματική και την προσωπική πορεία τους κάπου αλλού. Και αυτό συμβαίνει τό-

σο στην κορυφή της γνώσης και στην εξαγωγή των καλύτερων ελληνικών μυαλών (**brain drain**) όσο και στο επίπεδο του **«Πολωνού» υδραυλικού**

που έδωσε πλέον τη θέση του στον Ελληνα ομόλογό του!

Σύμφωνα με έκθεση της Τραπέζης της Ελλάδος, το 2015, την πενταετία 2008-2013 **έφυγαν** από την Ελλάδα 223.000 νέοι ηλικίας 25-39 ετών. Ερευνα της εταιρίας Endeavor Greece τον

Ιούλιο του 2016 υπολόγιζε την **εξαγωγή ελληνικών μυαλών** σε 350.000-427.000, αριθμό που η KPMG ανεβάζει στους 450.000.

Δηλαδή τρεις μεγάλες ελληνικές πόλεις γεμάτες με νέους ανθρώπους έφυγαν από τη χώρα. Ανθρώποι για την εκπαίδευση των οποίων η Ελλάδα

δαπάνησε περίπου 8 δισ. και οι οποίοι αποχώρησαν από μια χώρα που γερνά με ανησυχητικούς

ρυθμούς και θα συνεχίσει να το πράττει αφού αποχωρεί από αυτήν η νέα γενιά.

Aυτά τα μυαλά δυστυχώς δεν θα εργαστούν ποτέ για την Ελλάδα. Δεν θα παράξουν ποτέ για την Ελλάδα. **Δεν θα βιηθήσουν ποτέ** την Ελλάδα.

Αντιθέτως, υπολογίζεται πως έχουν αποδώσει στις οικονομίες των χωρών στις οποίες εγκαταστάθηκαν περίπου 50 δισ. ευρώ, δηλαδή 30% του ελληνικού ΑΕΠ! Η αξία του επιστημονικού

προσωπικού που έχει εξαγάγει η Ελλάδα υπολογίζεται σε όρους ΑΕΠ στα **12 δισ. ετησίως**, ένα μέγεθος εντυπωσιακό, αν αναλογιστεί κάποιος πως το σύνολο των τεσσάρων βασικών εξαγωγών προϊόντων μας (λάδι, ελένες, βαμβάκι και τυροκομικά) είναι περίπου 1,5 δισ. τον χρόνο!

Για να το πούμε πιο απλά, **αυτή η Ελλάδα δεν μπορεί να έχει μέλλον.**

*Δήμαρχος Πυλαίας - Χορτάπη, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΕ